

አዲስ ከዚን

(*New Testament*)

27 መጽሐፍ

□ ተሪ መጽሐፍ

(Historic Books)

- የማቴዕስ ወንበል /50-60 ዓ.ም/

- የአዲስ ከርስቲያን ደቀመኑው የሆነው ማቴዕስ በአንድከያ ከተማ
ደረቂል፡ የአዲስን መሰራት እና ጽተሰነት ለመግለጫ ተያዙል፡፡

- የማርቆስ ወንበል /50-60 ዓ.ም/

- የአቶ ቁርብ ጉዳኝ የአዲስ ማርቆስ በርሃም ከተማ ደረቂል፡፡
አዲስ የአንድከያ ልጅ መሆኑን ለማሳወቅ ተያዙል፡፡

- የአቶ ወንበል /59-63 ዓ.ም/

- የአቶ ወንበል /59-63 ዓ.ም/ በአንድከያ ከተማ ደረቂል፡፡ አዲስ
የሰው ክርክሩ መሆኑን ይኖገል፡፡

- የየአዲስ ወንበል /95-97 ዓ.ም/

- የአዲስ ከርስቲያን ደቀመኑው የሆነው የአዲስ በአዲስ ከተማ
ደረቂል፡ አዲስ የአንድከያ ልጅ መሆኑን እና እራሻ
አንድከያ መሆኑን ያሳይል፡፡

- የአዋጅ ስራ /62-65 ዓ.ም/

- የአቶ ወንበል ደካኤል ለቁጥር በርሃም ከተማ ደረቂል፡፡ የአንድከያ
መልዕክት በአዋጅ አማካኝነት እንደሆነ ወደ አለም እንደተስረጡ
እና ከርስቲያናዊ ህይወትን ያሳይል፡፡

□ የፌዴራል መልዕክቶች

(Paul's Epistles)

- የፌዴራል መልዕክት /56-58 ዓ.ም/

- አዋጅ የፌዴራል በፌዴራል ከተማ ደረቂል፡፡ የዚህ የሚደንበኝ እቅድ
ለአሁንበም እንደነበረና በጀት እንደ በጀት እንደማይደረግና
ለማሳወቅ የተዘረዘሩ ደብዳቤ ነው፡፡

- ወደ የፌዴራል ስዋች 1 እና 2 /54-56 ዓ.ም/

- አዋጅ የፌዴራል የሚፈጸመሸውን መልዕክት በአዲስ ከተማ
ሁለተኛውን መልዕክት በመቀድኬዊ ከተማ ደረቂል፡፡ በበተክርስቲያና
ወሰን የነበረውን በፊት ተግባር ለመግለጫ እና ከተማበታቸው
ከተማለሁ ቤት ለማመስገን እንዲሆም የሰነድ አስተዋወጪዎችን
ለማሳወቅ ደረቂል፡፡

● ወደ ገለጻም ስዕች /45-50 ዓ.ም/

- አዋርያው ቁወጥናን በእራስነን ከተማ ዘይታል፡ የከሰት ትምህርትን በመቁወጥ በሽጭ በቃ የሚገኘ እኩል ሁይወትን ያሳያል፡

● ወደ እኩልን ስዕች /60-63 ዓ.ም/

- አዋርያው ቁወጥናን በርሃም ከተማ ዘይታል፡ የአግባብና በፊርማ የዘላለም እቅድ የሚገልጻ መልዕክት ነው፡፡

● ወደ ፈልጀብና ስዕች /60-62 ዓ.ም/

- አዋርያው ቁወጥናን በርሃም ከተማ ዘይታል፡ የምስራና መልዕክትን፡ ከርስተዳደቀ ሁይወትን እና የተሰነት ትምህርትን የሚያሳይ መልዕክት ነው፡፡

● ወደ ቅለይል ስዕች /60-62 ዓ.ም/

- አዋርያው ቁወጥናን በርሃም ከተማ ዘይታል፡ ይህ መልዕክት የ ከርስተኞችን የበለቤት እና ፍስጥ በቃት በማሳየት የሰጠት ትምህርትን ይችሞማል፡፡

● ወደ ተስሎንቁ ስዕች 1 እና 2 /51-52 ዓ.ም/

- አዋርያው ቁወጥናን በቆርንቶ ከተማ ዘይታል፡ ሲለካማች መጽናፍት፡ ሲለመጨረሻው አሁን እና ሲለኢየሱስ ዓይም ባንክ የተሻረ መልዕክት ነው፡፡

● ወደ ቤታዊ ሪፐብሊክ 1 እና 2 /63-67 ዓ.ም/

- አዋርያው ቁወጥናን የመጀመሪያውን መልዕክት ከ63 67 ዓ.ም በእራስነን ስለለው የከሰት ትምህርት ለመተዳደሪያው ስለፈ እና ለማቅረብ የሚገኘ የሚገኘው ሁኔታ ለንታ ተማኝ መሆኑን ይኋገሩዋል፡፡ ሁሉቱን በርሃም ከተማ ዘይታል፡፡

● ወደ ተቶ /63-66 ዓ.ም/

- አዋርያው ቁወጥናን በቆርንቶ ከተማ ዘይታል፡ ተቶ በሚያገለግለበት ገዢ ስለተነስበት ተቁወጥዎች ተቁቀዋም ማለፈ እንዲችል እና እንዲጠነክር ዘይለታል፡፡

● ወደ ፈልጥና /60-62 ዓ.ም/

- አዋርያው ቁወጥናን በእራስነን ከተማ ዘይታል፡ ወደ ገዢ ለመለስ ፍቃድና የነበረውን ወንጀልና ስዕት እና ወንጀሙ እንዲቀበለው ይለምናዋል፡፡

● ወደ የብርሃውያን /67-70 ዓ.ም/

- የብርሃውያን የከሰት ማንነት በይታውቁም ቁወጥናን ነው ተብሎ ይገመታል፡፡ በእየተሰለም ከተማ ተግኑል፡፡ በብረድ ከዲን ከነበረ እባቶች እና ሲረዥት የለቀወን የአግባብና መገለጥ እርስጥ ከርስተኞችን ይተርከል፡፡

□ ሌሎች መልዕቶች

(Other Epistles)

• የየዕቅብ መልዕት /45-50 ዓ.ም/

- የእ.የነት የስር ወንድም የሆነው ያዕቆብ በእናደሰለም ከተማ
ለአይሁዳ ከርስቲያኖች የኋፈው መልዕት ነው፡፡ ህያዊ የሆነ
የከርስትና ሁይወት ሌይ ያተከራል፡፡

• የአጭርና መልዕት 1 እና 2 /63-65 ዓ.ም/

- የእ.የነት ደቀመኑሁር የሆነው የአጭርና በበበላን [የርወም ምዕባዊ
ምሳሌ] ከተማ ለተበተኑ ቁጥሩን ድረጃዎች፡፡ በመጀመሪያው
መልዕት ከርስትና ውስጥ ስላለ ስደት እና ምክርችን ሲኖገር
በሁሉታዊ ደግሞ ከአስተኛ ትምህርት ስለመጠበቅ ይኖገል፡፡

• የየአንስ መልዕት 1:2 እና 3 /90-95 ዓ.ም/

- የየአንስ ወንኤል ዘከራ የአንስ እኩልን ከተማ ውስጥ ድረጃዎች፡፡
በዘመኑ ስላነበረው የአስተኛ ትምህርት እና ስለተበለሽው ስለዚ
የሚናገሩ መልዕትና ደንብ፡፡

• የይሁዳ መልዕት /68-70 ዓ.ም/

- የየዕቅብ ወንድም እንዲሆዣም የእ.የነት ወንድም የሆነው ያሆና
ደረጃ፡፡ ስለድናት የነበረውን የተሰነት ትምህርት በመቻወም እና
እንዲቻቻሙ በማብረትታት የተዘረዘሩ መልዕት ነው፡፡

□ እስቀልዋስስ

(Apocalypse)

• የየአንስ ሂሳብ /95-96 ዓ.ም/

- የየአንስ ወንኤል ዘከራ የአንስ ይሁንን የሻሳብ መጽሐፍ
ደረጃ፡፡ በእኩል ለሚገኘ 7 ቤትኩርስቲያኖች ለሚመጣው
መከራ ተዘጋጀው ደንተው በመቻወም ከርስቶስን እንዲጠበቀ
የአስተኛው፡፡